

פרשת מצורע

וכבס המטהר את בגדיו וגלח את כל שערו (יד, ח)

ראוי לברר, למה לא פרט הכתוב כאן כיצד מגלח את שערו, רק בסמוך (פסוק ט) מפרט ואזיל 'והיה ביום השביעי יגלח את כל שערו את ראשו ואת זקנו ואת גבות עיניו ואת כל שערו יגלח'. ולכאורה היה לו לפרט כאן את סדר התגלחת ואילו בסמוך רק להזכירו בכללות.

ואפשר, דבא לרבות שעליו לעשות תגלחת בראש וזקן גם במקומות שמן הדין אסור לגלח. והיה צד לומר דדוקא בתגלחת ראשונה בעינן ריבוי זה, אבל בתגלחת שניה שאינה אלא שבעה ימים אחר התגלחת הראשונה שאין בו עדיין איסור תגלחת כלל, שכן בזמן כה קצר עדיין לא צמח שוב השיער משום הכי שרי ולא צריך ריבוי.

אמנם מה נעשה אם נתאחרה התגלחת השניה מכל סיבה שהיא, ואדהכי והכי צמח השיער ס"ד לומר דאסור בתגלחת במקומות האסורים, להכי כתיב הריבוי גם בתגלחת השניה דבכל עת יוכל לגלח כנדרש ללא חשש, ואפילו בתגלחת שניה.

אלא שיש להעיר, דבאמת גם לאחר שבעה ימים בלבד כבר צומח השיער בשיעור שיוכל לכופ ראשו לעיקרו, וכמ"ש רש"י (נזיר טז, ב ד"ה דקסבר) שאין תגלחת כדי לכופ ראשו לעיקרו בפחות מז' יום, הרי שלאחר ז' יום כבר גדל כדי לכופ כל אחד. אמנם ניתן להשיב דלמרות כן תיתכן התגלחת השניה בעוד שלא צמח השיער עד שיוכל לכופ ראשו לעיקרו, והיינו אם התגלחת הראשונה היתה בסוף היום השביעי והשניה בתחילת יום השביעי.

ואין להקשות, דא"כ לא תקויים מצות תגלחת כלל בתגלחת שניה. די"ל דאכתי אפשר שיגלח במקום היתר בתחילת היום הראשון, ובמקום איסור - בסוף היום, וכשיגיע יום השביעי יהא גדל במקום היתר ובזה יקיים מצות תגלחת.

משו"ה שפיר כתב קרא, כל הפרטים בתגלחת שניה, לומר לך דגם בתחילת השניה יכול וחייב לגלח גם במקומות האסורים שגדל שם שיער.

מקור: העמק דבר